

Луцик О.Г., Ібрагімов Е.Е.

ВАГОМИЙ ВНЕСОК В РОЗВИТОК ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Череп Алла Василівна, провідний вчений, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів та кредиту, декан економічного факультету, академік Академії економічних наук України, академік Академії наук Вищої освіти України, Заслужений діяч науки і техніки.

Алла Василівна є відомим і визнаним економістом, не тільки в Україні, але й за її межами. Вона є автором багатьох основоположних досліджень в галузі економіки і менеджменту та створених на їхній основі практичних рекомендацій, талановитий організатор науки, видатний науковий і суспільний діяч. Їй властива виняткова здатність прогнозувати перспективні тенденції розвитку науки, що відіграють вирішальну роль на певному етапі економічного розвитку.

Багато років Алла Василівна працювала на підприємствах і має великий практичний досвід, який використовує в наукових працях і в процесі навчання. Їй притаманний жагучий потяг до знань. Вона не тільки вчить студентів, але й наполегливо вчиться сама.

Рішенням президії Вищої атестаційної комісії України від 08 жовтня 2003 р. на підставі прилюдного захисту дисертації Аллі Василівні присуджено науковий ступінь кандидата економічних наук зі спеціальності «Економіка, організація і управління підприємствами». У 2004 році Аллі Василівні присвоєно вчене звання доцента кафедри фінансів та банківської справи. У 2005 році з відзнакою закінчила магістратуру Гуманітарного університету «Запорізький інститут державного та муніципального управління» за спеціальністю «Управління вищими навчальними закладами» та здобула кваліфікацію керівника вищого навчального закладу. Весь цей час Алла Василівна працювала на посаді доцента кафедри менеджменту організації та логістики ЗНУ. З вересня 2008 року Алла Василівна працює на посаді завідувача кафедри фінансів та кредиту економічного факультету Запорізького національного університету, а вже в грудні 2008 року вона очолила економічний факультет. У 2008 році Алла Василівна захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук.

Економічний факультет Запорізького національного університету за роки керівництва Аллою Василівною значно підвищив свій авторитет. Постійно проводяться наукові конференції, в тому числі і міжнародні, круглі столи, наукові семінари за участі представників кіл бізнесу та органів державної влади Запорізької області. Слід відзначити високий рівень конференцій економічного факультету, які стали відомі не тільки в Україні, а й за її межами.

Зусиллями Алли Василівни на факультеті склався сприятливий соціально-психологічний клімат, панує атмосфера творчості і плідної педагогічної роботи. За цих умов кожен може долучитися до загальної справи, вибрати для себе відповідний напрям та обсяг роботи, щоб отримати задоволення від її виконання.

Найважливішим напрямом організаторської діяльності Алли Василівни став всебічний розвиток перспективних економічних досліджень і створення на їх основі освітніх технологій для більш ефективного вивчення економічних дисциплін студентами економічних та неекономічних спеціальностей, а також запропонування практичних рекомендацій для широкого промислового застосування, орієнтування студентів на цей шлях. В процесі навчання Череп А. В. постійну увагу приділяє пріоритетності поєднання провідних наукових досліджень з напрямками їхньою практичної реалізації. Алла Василівна працює в напрямку модернізації вітчизняної економічної освіти, робить все можливе для ефективного об'єднання науки, освіти і реального сектору економіки

Прагнення Алли Василівни поставити досягнення вчених на службу економіці, галузям промисловості і сільському господарству відбилося у підготовці висококласних фахівців-економістів, здатних якісно використовувати отримані знання у виробничій діяльності.

Наукові результати зазнали успішної реалізації завдяки розвитку цілеспрямованих фундаментальних досліджень, активній участі студентів, аспірантів та викладачів у наукових програмах різного рівня. Використанню цих результатів у промислових, фінансових та банківських установах сприяли випускники економічного факультету під керівництвом А. В. Череп.

Як високопрофесійний педагог, справжній майстер своєї справи, вона читає лекції та проводить практичні заняття на високому теоретичному і методичному рівні, відповідно до вимог вищої школи. Сучасні педагогічні та інноваційні технології широко впроваджуються у навчальний процес. Алла Василівна Череп ділиться своїм досвідом з молодими викладачами, передаючи їм секрети педагогічної майстерності.

Завдячуючи правильній організації роботи, Череп А.В. досягла належного рівня засвоєння студентами матеріалу та високої якості їх знань Майстерно володіючи словом і педагогічними прийомами, Алла Василівна з перших хвилин захоплює увагу студентів, спонукає їх до роздумів, вчить критично мислити при аналізі економічних проблем, що розглядаються на занятті, вступати в дискусію, висловлювати свої

погляди та пропозиції щодо їх розв'язання. Це сприяє виробленню в студентів навичок здійснення ефективної самостійної та наукової роботи, формуванню креативності їх економічного мислення. Багато студентів під керівництвом Череп Алла Василівна долучаються до наукової роботи. Вона керує роботою студентської наукової проблемної групи «Теоретичні та практичні проблеми управління фінансами», члени якої беруть участь у конкурсах наукових робіт, всеукраїнських олімпіадах та конференціях, активно займаються науковою роботою та друкують її результати у фахових виданнях. Головною метою студентської наукової проблемної групи є створення умов для участі студентів у науково-дослідній роботі, формування національної самосвідомості та активної громадської позиції молоді.

Череп А.В. заключила договори про співпрацю з польськими, російськими, білоруськими ВНЗ. Така співпраця направлена на інтеграцію вищої освіти України до європейського простору та країн СНД.

У громадському житті Запорізького національного університету та Запорізького регіону Череп Алла Василівна також бере активну участь. Будучи досвідченим педагогом і наставником проводить виховну роботу серед студентів, спрямовану на формування в них національної свідомості, почуття безпосередньої причетності до розбудови національної економіки та особистої відповідальності за майбутнє України.

Студенти економічного факультету, під керівництвом Алли Василівни посідають призові місця в різноманітних всеукраїнських студентських наукових заходах. Так, у 2009 р. студентка Омельченко Вікторія посіла 2 місце на всеукраїнському конкурсі наукових робіт, Євтушенко Михайло – 3 місце на всеукраїнській олімпіаді зі спеціальності фінанси. У 2010 р. Євтушенко Михайло і Коломоєць Наталія посіли відповідно 1 та 2 місця на Всеукраїнському конкурсі наукових робіт за напрямом «Економіка та управління виробництвом», Олена Романченко – 3 місце у Всеукраїнському конкурсі наукових робіт, Рурка Ганна – 3 місце на Всеукраїнській олімпіаді зі спеціальності «Фінанси». У 2010 р. Рурка Анна також зайняла 3 місце на конкурсі наукових робіт з «Банківської справи». У 2011 р. – 1, 3 місця на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт зі спеціальності «Економіка підприємства» зайняли студенти Міняйло Олексій, Покидишева Олександра; у 2011 р. Міняйло Олексій зайняв 1 місце в обласному конкурсі для обдарованої молоді (економічні науки). У 2012 році під її керівництвом студенти Куліш Дамір, Лігузова Віталія, Косенко Влада зайняли 1 місця на Всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт зі спеціальності «Економіка підприємства», «Економіка природокористування», «Економіка сільського господарства і АПК» та студенти Коробов Олександр, Покидишева Олександра зайняли 3 місця на Всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт зі спеціальності «Фінанси та грошовий обіг», «Економіка транспорту»

Як декан факультету, завідувач кафедри А. В. Череп значну увагу приділяє вирішенню завдань щодо реалізації концептуальних засад реформування економічної освіти в контексті Болонського процесу. Під її керівництвом на факультеті проводиться робота щодо підвищення викладачами якісного рівня навчального процесу, створення електронних навчально-дидактичних комплексів дисциплін, інтерактивних посібників.

Череп А. В. відома в наукових колах не лише України. Приймає активну участь у багатьох міжнародних, республіканських та регіональних наукових та науково-методичних конференціях. Виступає офіційним та неофіційним опонентом дисертацій, редактором наукових видань. Постійно веде активну роботу щодо встановлення зв'язків із науковими центрами України і зарубіжжя.

Алла Василівна Череп не лише сама веде плідну роботу, але й з великим натхненням дбає про молодих науковців. Вона має наукову школу, працює над проблемами підвищення ефективності діяльності суб'єктів господарювання, регіонів та держави. Підготувала до захисту 17 аспірантів, які успішно захистили кандидатські дисертації за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами: Пуліна Т.В., Пахомова І.Г., Андросова О.Ф., Губар О.В., Макажан Є.В., Христофорова І.В., Світлий Д.О., Сучков А.В., Барабанова В.В., Брутян К.С., Ткаченко О.В., Коваленко Н.М., Маркова С.В., Іванова Н.С., Сьомченко В.В., Нагаєць І.В., Урусова З.П.

У Алли Василівни значний науковий доробок. Вона є автором понад 250 наукових праць, 179 наукових статей, опублікованих у фахових виданнях, з метою вдосконалення викладання дисциплін підготовлено до друку та опубліковано 2 підручника з грифом МОН: «Фінансова санація та банкрутство суб'єктів господарювання» (2006 р.), «Інвестознавство» (2006 р.). Також Аллою Василівною Череп було видано 3 навчальні посібники з грифом МОН: «Економічний аналіз» (2004 р.), «Економічний аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства» (2004 р.), «Банківські операції» (2007 р.); 1 практичний посібник з грифом МОН – «Економічний аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства» (2002 р.); 5 навчальних посібників: «Економічний аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства» (2003 р.), «Аналіз інвестиційних проектів» (2010 р.), «Логістика» (2010 р.), «Стратегічне планування і управління» (2011 р.), «Моделі та методи прийняття рішень в аналізі та аудиті» (2011 р.).

За високі досягнення Аллу Василівну Череп неодноразово нагороджували грамотами Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, вищих навчальних закладів та Запорізької обласної державної адміністрації.

Алла Василівна Череп – людина активної життєвої позиції, сумлінна, вимоглива до себе і людей. Вона користується повагою колег, студентів та їхніх батьків.

Враховуючи вагомий науковий доробок та значний вклад в розвиток освіти в Україні вважаю, що Череп Алла Василівна є гідним здобуття Державної премії України в галузі «вища освіта» 2012 р.